СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 241. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 16 жовтня 1931. VOL. XXXIX. No. 241. Jersey City, N. J., Friday, October 16, 1931. THREE CENTS.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ ПРИМУСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ

ВЕНКУВЕР (Канада). — Конвенція Американської Федерації Праці відкинула більшістю голосів домагання великого числа делеґатів у справі заведення в Злучених Державах державного примусового забезпечення на випадок безробіття.

Отсе рішення попередила горяча дискусія, бо многі делеґати домагалися заведення безробітної пайки, як це практикується в Анґлії, Німеччині й інших краях.

Вилием Ґрін, президент Федерації, й Метю Вол, заступник президента, заявилися проти такого забезпечення, кажучи, що воно не відповідає духови американського робітника. Ґрін заявив, що він зявиться при найближчій нагоді в конґресі й буде вимагати мілїонів, а навіть білюнів на допомогу безробітним.

ВЗИВАЄ ДРУЖИНИ ДО ГРИ В КОРИСТЬ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Овен Д. Йонґ, голова комітету для орґанізування допомоги безробітним, звернувся до ріжних футболевих дружин з проханням, щоби вони влаштували спеціяльні змагання, призначені на допомогу безробітним.

Такі змагання відбудуться в найближчім часі.

З ҐРЕФТЯРСЬКИХ ТАЙН НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Леґіслятурний комітет, який розслідже адміністрацію міста Ню Йорку, ствердив на останнім переслуханню, що підшериф Пітер Корен, президент демократичного клюбу шерифа Томеса Ферлея, зложив до каси за останніх 6 літ $662,311.11. Його шеф, шериф Ферлей, зложив собі в коротшім часі понад $300,000, а третій політичний махер, Джеймс Мек Квейд, зложив $150,000.

Корен пояснив, що він заробив ту величанську суму на ріжних бизнесах. А з зізнань виходить, що їхні клюби були звичайними норами гри.

НЕ СТЯГАЮТЬ ПОДАТКІВ, ЩОБИ НЕ ЗБІЛЬШАТИ БЕЗРОБІТТЯ.

НЮ ЙОРК. — „Моріс Ґвайт Компані", фабрика ручних торбинок, попала в банкротство. Та податковий уряд відмовився стягати залеглий податок у сумі $100,000, щоб уможливити підприємству реорганізацію і не відправляти 1,000 робітників, котрі працюють у фабриці.

БОЖЕВІЛЛЯ НАСЛІДКОМ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Чарлз Майо з „Майо Клінік" у Рачестер, Мінесота, викладав перед клінічним конґресом „Америкен Каледж оф Сурдженс" про зріст божевілля серед теперішнього покоління. Майо каже, що людина падає жертвою тої матеріяльної цивілізації, яку вона створила, бо не може до неї приноровитися.

Він каже, що ми тепер переживаємо за 40 літ більше ріжних чудес, ніж переживали старі люди за ввесь час свого істнування. Матеріяльна цивілізація поступає таким скорим кроком, що людина лишається позаду неї. І це є причиною, що шпиталі переповнені тепер людьми умово хорими. Половина хорих, які є по шпиталях, це, по обчисленню д-ра Мая, самі умово хорі. Божеволіють люди найбільше через журбу, а не через працю. А є чим журитися, коли між людьми, котрі дожили 65 року життя, є тільки 5%, котрі мають засоби до життя.

СМИТА ВИТАЮТЬ ЯК „НАСТУПНОГО ПРЕЗИДЕНТА".

НЮ ЙОРК. — Демократична орґанізація Ню Йорку, добре відома „Тамані Гол", розпочала ряд маніфестацій, які мають виказати її силу і бути відповіддю на слідство, що ведеться над адміністрацією міста з боку леґіслятури.

На масових зборах на Іст 17 улиці стояли всі потентати разом, щоби задемонструвати солідарність. Були: Джан Кору, лідер Тамані, мейор Вокер, бувший ґовернор Смит і сенатор Ваґнер, але найбільше вибивався між ними Смит, котрому справили велику овацію з окликами „Хай жиє наступний президент".

ДАЛІ ВИВОЗЯТЬ ЗОЛОТО З АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК. — За два дні вивезено з Америки до чужих країв $89,060,800. Зі звіту Федерел Резерв Бенк виходить, що від часу, як Анґлія залишила золоту стопу, себто від 20 вересня, вивезено з Америки $588,224,700. Золото відплило головно до Франції.

ПОЇХАЛИ ЗАПРОШУВАТИ ҐАНДІЯ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК. — Меріем і Лілабаті Ґоз, літ 7 і 4, дочки президента „Індія Нешенел Конґрес оф Америка", поїхали на кораблі „Европа" до Анґлії, просити Маґатму Ґандія, щоби він відвідав Америку. Діти поїхали третьою клясою, щоби в той спосіб відповісти і під тим оглядом аскетичним вимогам Ґандія.

ЗАВЕЛИ ШІСТЬГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

ВІЛМІНҐТОН (Делавар). — У всіх фабриках Ді Понта заведено шістьгодинний день праці.

ОБИДА В РОЗУМІННЮ ЯПОНЦІВ.

Японія це одинока новітня держава, в якій нема процесів за зневагу.

Не тому, щоб Японці не розуміли, що це зневага, й не тому, що закон не має приписів про зневагу. А тому лише, що Японця дуже трудно обидити. Він має глибоке почуття, що цей, хто зневажає, повинен соромитися. Коли навіть не перепросив, бо то неодному приходить нераз дуже важко, то всеж зневажений Японець переконаний, що цей, хто зневажає, мусить відчувати, що це він сам допустився негідного вчинку. Коли перепросин не вживають у Японії, то тільки тому, що цей, хто зневажив, каже собі: „Зневажений знає, що я соромлюсю свого нечесного вчинку".

Японський нарід, як бачимо, осуджує всею силою зневагу й зневажника й тому нема процесів за зневагу.

Колиб таке розуміння було в нас, кількоб то заощадили ми собі непотрібних процесів за ріжні зневаги, прізвища і т. д.

МОДЕРНІ ІНВАЛІДИ.

Нема вже гіршого села як Стара Жучка (Буковина), де в протягу одного року більше убитих ніж у цілім повіті Цікаво, що причиною цих убивств не є якісь маєткові справи, але таки просто розбишацька натура жуцьких парубків. Як Жучкани йшли на війну, то голосили несвоїми голосами зі страху перед ворожими кулями. Бо треба знати, що жуцький нарід любить устромити ніж у плече або стрілити відкись з криївки. Таких боягузів, як у Жучці, рідко надибати. — У черновецькій лічниці відтяли ногу Ґеорґієви Кавулі зі Старої Жучки, що стріляв у неділю як несамовитий на Калічанці. Тепер буде з нього справдішня кавуля, бо прийдеться ходити на кавулі. За кілька років буде він навіть домагатися від громади помочи, бо він інвалід, що втратив ногу на полю битви з поліцистом на Калічанці.

ТАЄМНА ЗЕМЛЯ „МОЙ" — КОЛИСКА ЛЮДИНИ.

Подорожник полковник Шерґерд оповістив висліди своїх подорожей. Леґендарна Атлянтида не є единою частиною землі, що спочила на дні океану; ще давніше була земля на місці Тихого океану — „Мой". Лежала ця земля близько рівника, на півночі сягала до Ґавайських островів, на полуднє до островів Великодніх та Фіджі, довжина її виносила 5,000 миль, ширина 3,000 миль. Перед катастрофою, що сталася перед 20,000 літ, мешкало на „Мой" 60,000,000 людей. Символи луфби Старого і Нового світа, що їх називаємо культурою Мойів, походять з вказують індійські перекази як землі „Мой". На цю землю на колиску людства.

УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА У ВІДНІ.

На основі звідомлення австрійської поліції є тепер зареєстрованих у Відні всього 13 українських товариств на загальне число всіх 17,681 товариств. Польських товариств є у Відні 18, болгарських 14, югославянських 14, російських 10, чесько-словенських 147 і т. д.

АСТРОЛЬОҐИ ЗНАЛИ КІЛЬКА ЛІТ НАПЕРЕД ПРО ЦЬОГОРІЧНУ КРІЗУ.

Своє пророцтво оперли вони на положенні планет, а саме Юпітер, Сатурн та Уран створили вид хреста, котрому бракувало одного рамени. Те рамя час від часу доповняв Марс, заповідник війни, а часово відсуваючися усував можність воєнної заверюхи. На основі досвіду астрольоґів таке уставлення зір заповідає катастрофи і крізу. Форма хреста зростала постепенно, аж цього року 12-го липня прийшло до вершка і планетарний хрест розломився. Від тої хвилини, по словам астрольоґів, наближається світ до закінчення крізи. Це положення звізд вплинуло теж на долю одиниць і спричинило зниження місячних плат, протести векслів, безробіття і самовбивства.

„СИДИТЬ" У ЧУЖІЙ ГОЛОВІ.

В Сан Павлі (Бразилія) показує дива австрійський Німець, Максиміліян Лянґенер: він з завязаними очима провадить вулицями авто. Ввесь секрет його чуда полягає на тім, що він, так сказати, „сидить" у чужій голові. Садовлять коло нього в авті людину з відкритими очима, котра дивиться на вулицю і, розуміється, думає, де авто має йти, де має повертати, чи обіздити перепони. Все те, що думає видючий, в туж хвилю „виловлює" з його голови Лянґенер і проводить авто так, наче він бачив цілу вулицю й усі перепони, що йому понакладали на дорозі. Між іншим, від нього не може сховатися ніякий злочинець, бо коли він питає злочинця, а той думає про свій злочин, Лянґенер зараз перехоплює ту думку і може сказати з певністю, чи запитаний дійсно поповнив злочин.

„ОКУЛЯРИ НА УХА".

Від давних літ фізики намагалися знайти спосіб зміняти світляні дрогання на звукові. Французький учений Фурніє винайшов апарат, при помочі якого сліпі можуть розріжняти краски — слухаючи. Покищо лише стільки користи з цього винаходу, одначе винахідник надіється його уліпшити так, що сліпий „чутиме" те, що видюща людина бачить.

КРАДЕНИЙ ЯХТ.

Два прогулькові кораблі приїхали до Риги і привезли комсомольців. Ґрафиня Келерман попросила лотиський уряд, щоби задержав у пристані один з тих яхтів, бо вона пізнала в ньому свою власність, заграбану большевиками.

НЕБЕЗПЕЧНА, ХОЧ І СОЛОДКА КРАДІЖ.

Не так давно судили в Порті Бразилія) господаря тамошнього кіна, котрий застрілив якогось молодця, що викрав був його дочку, та втік з нею на Сан Жвон. Там його дігнав ображений батько, витягнув зпід ліжка, де той був заховався, й застрілив. Суд оправдав убийника.

Тепер знову ходить чутка, що інша панна втікла з батьківського дому, зваблена якимсь сержантом, що за пару днів повернув батькам украдений скарб. Не знати, чи скарб дістав у шкіру чи ні, але факт, що батько пострілив сержанта.

МОСКОВСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

День усікновення голови св. Івана Хрестителя (11 вересня) в православній російській церкві був призначений для молитовного спомину православних воїнів, що на війні положили своє життя. У православній церкві в Польщі цей звичай не виконувався. Тільки цього року митрополит Денис видав наказ відбувати по всіх парохіях урочисті процесії на воєнні кладовища і правити панахиди по церквах.

Виконуючи наказ, православне духовенство поминало за панахидою поіменно особи царської родини та тих ґенералів, котрі боролися проти Української Держави і потім померли на еміґрації. Розуміється, що згадати при тому борців за українську державність московському духовенству на північно-західних українських землях забракло такту. Тому згаданий поминальний обхід випав як московська „єдіно-неділімческая" демонстрація.

ВИНЯТІ ЗПІД ПРАВА.

Після розвязання української ґімназії в Тернополі п. Стефанія Щирба перенеслася з родиною до Львова і в січні внесла подання до кураторії в справі приняття її сина до ґімназії. На це повідомлено її, що з причини браку місця по ґімназіях кураторія не може дати дозволу на приняття її сина до якоїнебудь ґімназії. На особисту інтервенцію референт п. Бутковський заявив, що не буде від кураторії робити ніяких труднощів, наскільки на приняття дасть згоду якийнебудь директор львівських ґімназій, виключаючи українські. П. Щирбова була особисто у директорів ґімназії III. і IV., які відмовили приняття, зате директор VI. ґімназії обіцяв приняти, наскільки кураторія дасть йому дозвіл. Однак на письменне прохання дістала таку відповідь: „До Пані Стефанії Щирба ве Львове (Кульпаркуф л. 206) Кураторюм О-СЛьв. нє увзґлендня просьби Пані о пшиенце сина Ярослава до ґімназюм. За начельніка видзялу: Л. Юс, окренґ. візитатор шкул". Слід ще завначити, що референт п. Бутковський на устне урґування в справі полагоди письма показав вищий степень своеї культури, поводячися з петенткою як з особою з вулиці.

НЕ НАТІШИВСЯ СВОБОДОЮ.

Не натішився свободою Микола Джуровець, який утік з тюрми в Гедінґлі, Ман., на передодні своєї депортації з Канади. Детективи довідалися, що він заходить до одного дому на ул. Лорн і засіли на нього 7 вересня. Джуровець явився коло 12 години в ночі. Коли побачив детективів, пустився втікати. За ним кликали, але він не спинювався. Один з детективів стрілив за ним. Джуровець обкрутився, але побіг далі і зник. За 15 мінут він вернувся закровавлений до дому на Лорн ул. і детективи арештували його вже без опору.

ГАРНИЙ СОН!

В. Касімбіняс (Бразилія) п. Ольґа Сторш спить уже три місяці. Всі старання лікарів, щоби її розбудити, до нині не мали успіху.

ПОСОЛ ДЕЙВІС ГОВОРИТЬ ПРО АВТОНОМІЮ ГАЛИЧИНИ

КАЖЕ, ЩО МІЖНАРОДНІ ЧИННИКИ ПОВИННІ ЗМУСИТИ ПОЛЬЩУ ДАТИ АВТОНОМІЮ ГАЛИЧИНІ.

МАНЧЕСТЕР (Анґлія). — Посол до анґлійського парляменту Райс Дейвіс, що недавно обїздив Галичину, виступив на зборах „Манчестер Ґалідей Феловшип" з великою промовою про свої спостереження в Галичині. Він зазначив, що коли Ліґа Націй, чи які інші міжнародні чинники не вплинуть на Польщу, щоб вона дала автономію Галичині, то годі сказати, що станеться в цій частині Европи в найближчих місяцях.

Посол зазначив, що під большевицьким пануванням знаходиться 40 мілїонів Українців, але Українці, що знаходяться під Польщею, не зважаючи на їх тяжкий утиск і переслідування зі сторони Польщі, не хочуть бути „совітизованими". Держави антанти й Польща приобіцяли Українцям під Польщею автономію й посол Дейвіс не знайшов справжніх причин, які перешкаджалиб перевести в життя ці обіцянки. Хіба що Польща боїться, що українська культура тоді зможе перебороти польський режім.

Посол Дейвіс каже, що він і посол о. Джеймс Бар, з яким він був у Галичині, спостерігали також завзяту, але скриту боротьбу між римо-католицькою та греко-католицькою церквою, хоч вони й належать обидві до одної вищої церковної влади. На закінчення посол Дейвіс закликав Анґлійців апелювати до політичного розуму варшавських політиків, щоб вони виконали свої обіцянки супроти Українців і дали Галичині автономію. На його думку, це трохи заспокоїть Українців і піднесе престіж польського уряду.

ЯПОНІЯ ПРОТИ ПРИПАДКОВОЇ УЧАСТИ АМЕРИКИ В НАРАДАХ ЛІҐИ.

ТОКІЮ (Японія). — Міністерство справ закордонних дало до зрозуміння, що Японія не буде проти допущення американського представника на засідання Ради Ліґи Націй у справі японсько-китайського конфлікту, якщо Америка зголоситься стати постійним членом Ліґи Націй. В такому разі Японія з радістю буде витати в лавах Ліґи Націй американського представника.

Колиж Америка не думає ставати постійним членом Ліґи Націй, то Японія не бачить особливих причин, чому в манджурській справі американський представник має брати участь у праці Ліґи Націй.

БРІЯН СТАРАЄТЬСЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Відбулося таємне засідання Ради Ліґи Націй без участи Японії та Китаю. Американський представник був на ньому лише як спостерігач. Бріян старається за всяку ціну добитись офіційної участи американського представника в засіданнях Ради Ліґи, навіть тоді, як Японія запротестує проти цього.

Вразі протесту Японії справу запрошення американського представника переведуть як справу технічну, не піддаючи на голосування членів Ради питання про його допущення до участи в нарадах. Запросять його як представника сторони, що підписала пакт Келоґа.

АНАРХІЯ ШИРИТЬСЯ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Бандити стероризували майже всю Манджурію поза японською окупацією. Банди узброєних Китайців і Монґолів грабують населення та потяги. Великий узброєний відділ бандитів старався вдертись до Мукдена, але відійшов геть після завзятої бійки з японським військом.

Японія заявляє, що вона не може тепер відтягнути своїх військ з Манджурії, бо нема кому охороняти життя людей і майна. Переговори між Японією та Китаєм розбилися. Китай домагався, щоби перед початком переговорів Японія вивела свої війська з окупованої нею частини Манджурії, а Японія домагається спершу ґарантій недоторканости японського населення в Манджурії й Китаю та їх майна.

ЗАМОРА УСТУПИВ.

МАДРИД (Еспанія). — Тимчасовий президент республики й голова уряду, Замора, уступив зі свого становища на знак протесту проти одної частини закона про відділення церкви від держави, а саме проти тої частини, що вимагає видалення з Еспанії езуїтів та інших дражливих заходів проти церкви.

Президентом і головою уряду тепер став Азана, що належить до ліберальної партії. Старий уряд лишився в повному складі при владі. Азана визначився своєю суворою критикою церкви в Еспанії й як сторонник найрадикальніших заходів проти неї.

ПАПА СПОДІВАЄТЬСЯ ПОВОРОТУ МОНАРХІЇ.

ВАТИКАН СІТИ. — Папа римський досить спокійно приняв вістку про відділення церкви від держави в Еспанії. Він каже, що все минеться й Еспанія знову стане монархією на чолі з Альфонсом XIII, котрий не зрезиґнував зі своїх прав до престола.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РЕЛІҐІЙНА СВОБОДА, А НЕ БОРОТЬБА

З деяких громад пишуть, що є застій у народній роботі зприводу релігійних спорів. Бувають випадки, що такий спір переноситься до клюбів чи інших світських орґанізацій і є причиною їх занепаду. Хоч це трапляється рідко, то всетаки треба про це говорити, щоби завчасу викорінити те, що є виявом темноти і фанатизму.

Ми живемо в краю цілковитої релігійної свободи. Кождий може належати до якої хоче церкви. За те право вже доволі пролито крови в людській історії. І було би нерозумом витрачувати енерґію щодо цього, що є вже тепер зафіксоване американськими законами. Всякий релігійний фанатик є людиною з назадницьким світоглядом і злим горожанином Злучених Держав. Крім того є він теж і нашим національним шкідником.

Може один з нас визнавати папу римського, а другий ні. Це наша особиста справа. І може одна громада бути католицькою, а друга православною. Або й одна й тасама громада може бути поділена на католиків, православних, а то й протестантів. Але це не повинно й не сміє ділити нас як Українців. Тому у всіх народніх справах ми повинні стояти разом, бо всі ми Українці й усіх нас разом лучить одна й тасама наша історія й боротьба за наш спільний національний ідеал.

Ми чейже не будемо завертати нашої історії назад і жертися за те, чия віра краща. Хай до нас проговорить те, що діється тепер в Індії, де релігійний спір між Індійцями магометанської віри й Індійцями браманської віри спинює визволення краю зпід анґлійського панування. Індійці магометани не довіряють індійському національному провідникови Магатмі Ґанді тільки тому, що, на їхню думку, він не є фанатичним визнавцем їхньої релігії. І тесаме роблять Індійці-брамани. Тому слушно підніс Ґанді на вічу в Бомбею, що як йому вимагати самоуправи для Індії, коли світ набирає переконання, що „Індія не так хоче правити собою, як різати людину противної віри".

Цей примір вказує наглядно, до чого може довести релігійний фанатизм. Тому саме всі культурні держави визнають цілковиту свободу віри. Для боротьби маємо дуже широке поле — з нашими національними ворогами. А тільки тоді, коли церква спинює ту боротьбу, конфлікт з нею є оправданий.

О. С.

ПРАВЕМ І ЛЄВЕМ

(Нова книжка Т. Голуфка).

Перед нами остання публікація пок. Тад. Голуфка, „Пшез два фронти", зі споминів політичного емісара з 1918 р. З Варшави до Києва (Варщава, 1931). Під многими оглядами — книжка для нас незвичайно цікава. Автор списує свої враження на Україні. По Берестейськім мирі, коли уступлено Україні Холмщину, коли Поляки звернулися проти креованої Центральними Державами Ради Реґенційної у Варшаві, коли бриґада леґіонерів польських, що досі билася по стороні Австрії, під проводом ґен. Галера, перейшла до Росії, — післано Т. Голуфка, з боку ПОВ (польської орґанізації військової), на Україну з тайною місією. Що це була за місія? — Це була місія **уформовання з польських відділів війська російського спеціяльної армії,** якаб — по боці Росії й Антанти — билася **проти Німеччини й Австрії.**

Дуже цікаві оповідання автора про ті польські відділи, яких ґенерали ледви вміли по польськи; дуже цікаві наївні сподіванки автора, що уважав Троцького за нового Кутузова, а большевицьку Росію за можливого союзника в війні з Німеччиною. Але ще цікавіша **аналоґія з нашими стосунками на Україні** — пару місяців пізніше. Отже, місія Голуфка не повелася. А то — як він каже — „завдяки відвічній траґедії роздертя душі народу": в той час, як і Галерчики і Пілсудчики (під австро-німецькою окупацією) — шукали помочі у Росії, виступаючи **проти Варшавської Ради Реґенційної,** що мовчки віддала Холмщину Україні, — в той час Довбур-Мусніцький та інщі ґенерали польської армії під Росією не хотіли про цю останню нічого чути і були готові **підтримати Реґенційну Раду!** Цілком ніби як у нас у 1920 р., коли Наддніпрянці з Петлюрою — йшли з Поляками, а Галичани—з Денікіном або з большевиками... І як в однім випадку причиною було віддання Холмщини Україні, так у другім — віддання Галичини Польщі. В світлі цеї історичної аналоґії будучий історик і на наші „орієнтації" мабуть дивитисяме не як на „зрадництво", лише як на траґічні помилки...

А ця аналоґія не едина. Коли Рада Реґенційна прийняла повний протекторат Німеччини, всі Поляки — і ПОВ-яки і Галерчики — виступили одностайно проти неї, цілком так, як проти гетьмана Українці по проголошенню „федераційного" гетьманського маніфесту на Україні при кінці 1918 р. Лише з тою ріжницею, що виступ Поляків проти „своєї" влади уважалося за чин патріотичний, а в нас — і досі не брак політиків, які уважають „зрадою" виступ українського народу проти гетьмана, що піддався Росії і зломив свою присягу незалежній Україні...

Але не самими — хоч як цікавими аналоґіями — інтересна книжка Голуфка. Богато оповідає він цікавого про ролю польських відділів на Україні за революції. Оті загони повстали передовсім для охорони польських маєтків від українських селян. Автор так і зве їх — „кресовими королевятами". А коли описує їх „подвиги" на Україні — жах охоплює читача, тим більше, що автор — не женуючись — називає по імени цю „пацифікаційну акцію..." Ми думаємо, що власне та акція й була ледви чи не головною причиною невдачі польського походу на Київ у 1920 році. Певно, що наші селяни розкусили вже тоді большевиків, але й — не забули отих „кресових королевят", які були для них, як пише автор, передусім „панським військом"...

Місія автора — створити польську армію, яка би билася по боці Росії й Антанти проти Німців — як я вже зауважив — не повелася. Але сам перебіг цеї місії надзвичайно цікавий і характеристичний для метод боротьби ПОВ на Україні. Отже показується, що автор разом зі своїми прихильниками в ті критичні часи для України — займалися тим, що орґанізували підземну боротьбу проти союзника України — Німеччини. А з інших джерел і споминів знаємо, що в крузі їх діяльности було — висаджувати мости, склади муніції (їм треба приписати і вибух великих складів муніції на Звіринці в Києві в літі 1918 р.) і ін. А для цієї діяльности користувався Голуфко **українськими пашпортами,** які здобув для нього один Поляк, член Української Центральної Ради; користувався **помічю Київської ППС,** тої самої, якої члени в Центральній Раді Українській з захопленням голосували за III. універсал і за самостійність України, щоби — при наступі большевиків **проголосити свою невтральність,** а згодом **виступити проти союзників тої України** — проти Австро-Угорщини і Німеччини. Як сказали би тепер, і ППС-овці на Україні, — були „емісарюшами обцего паньства" — Варшави чи Антанти, щоби зробити „вивротову акцію" в країні, якої горожанами вони були...

Стільки книжка Голуфка. Масу аналоґій, масу порівнань накликує вона. А передусім думку, як то інші — при всяких обставинах уміють лишатися патріотами своєї країни... Щоби діпняти свого: правем чи левем — все одно.

ЗА КУЛІСАМИ ПОЛЬСЬКИХ РЕВЕЛЯЦІЙ

В останньому часі польська преса не може втихомиритись від радости, яку справив їй краківський курієрок своїми сензаційними ревеляціями в українській справі. Одним словом: все стремить до того, щоб українську справу зробити видумкою Берліна, так як колись робили її видумкою Москви, Відня чи якихсь інших центрів. Обвинувачується Українців за звязки з Німеччиною, а Німців обвинувачується у всіх саботажах в Галичині, ба навіть в убивстві Голуфка. Виглядалоб, що світ стоїть під враженням тих ревеляцій і інакше на українську справу не дивиться, як на німецьку протипольську роботу. Показалось одначе, що навіть у Женеві, де думалось тими ревеляціями раз на все зґладити українську справу з порядку денного в Союзі Націй це не помогло. Там сказали, що убивство Голуфка не оправдує пацифікації, а щодо документів, то навіть їх не згадували серіозно, бо це поперше, річи старі, а подруге, недоказані.

Якось так вже судьба хоче, що на східніх окраїнах Польщі вибухають раз-у-раз розрухи якраз тоді, коли німецько-польське напруження збільшуеться. Це дає богато до думання польським урядовим чинникам і часом заставляє їх офіційно чи неофіційно виступати гостро як проти Українців так проти Німців у соймі, чи на ріжних зїздах ітп. На заяви з українського боку курієрок загрозив новими ревеляціями. Думав, що хтось страха перед ними дістане. Одначе цих ревеляцій не оголосив. Чекає ще мабуть.

Ревеляції—нічого страшного. Нікому вони нічого не шкодять, коли нема доказу на їх правдивість. Але варто одначе приглянутись, як ці ревеляції повстають в мізках польських журналістів, переважно берлінських, що боронять польськости в Берліні перед наступом ґерманізму.

В 1928 році коротко перед Різдвом появилась була в польській пресі сензаційна відомість, як звичайно великими буквами виписана, що Українці в Берліні зробили атентат на одного польського кореспондента. Писалося, що лише завдяки обережности даного кореспондента, а ходило тут о кореспондента курієрка в Берліні, вдалось уникнути нещастя. Він вийшов з атентату ціло. Йому приніс був якийсь хлопчик до посилок малий пакет. Кореспондент одначе підозрівав, що в тому пакеті є пекельна машина і його не отворив, а відразу повідомив поліцію про цей факт. Берлінська поліція взялась до справи серіозно, одначе з певним критицизмом і скептицизмом. Забрали з собою цю пекельну машину і аж по 12 годинах подивилась на неї ближче. Показалось одначе, що в пакунку не було нічого надзвичайного, кромі звичайного будильника без усякого вибухового матеріялу. Справа на цьому не стала. Почали дальше шукати і дійшли до того, що даний кореспондент курієрка видумав сам цей плян і обговорював його з другими польськими журналістами. Ці журналісти, його товариші, зобовязались вислати йому таку машину і заразже вдарити в польській пресі в алярм про атентат Українців на курієркового кореспондента. Виказалось отже, що тут було чисто провокативне діло проти Українців. Німецька поліція одначе справу далі залишила, бо мабуть дістала такий наказ згори тому, що в ту справу були замішані ще й інші чинники з польського дипльоматичного світа. А це не дуже то виґідне для політиків, коли їм викажеться провокацію. Такі істнують припущення. Точні вияснення в тій справі моглаб дати лише німецька поліція, або згаданий кореспондент курієрка.

Ще один факт. В 1929 році влаштували Українці в Берліні свято незалежности своєї держави. На святі говорили лище Українці по українськи. Німців не було, хіба може дружини тих Українців, що поженились у Берліні з Німками. Десь за кілька днів появляеться знову в курієрку сензаційна відомість про те, що на тому українському святі незалежности брали участь німецькі штальгельмівці, ба що більше, навіть старшини німецької армії. В розмові з даним журналістом заявив він, що такі відомости доставив йому його муж довіря, а зрештою за ці донесення йому платить його ґазета. Більше не треба було. Провокацію доказано. Таких випадків можнаб наводити богато, але не варто. Так, приміром, появляються часто чутки про таємні сходини німецьких і українських політиків, які можливо являються вірними декому, що не орієнтується в обставинах. На ділі одначе, коли за тим ближче прослідити, показується, що все це прості брехні, на нічому не основані. Часто пишеться про такі сходини чи взагалі збори, що ніколи й не відбулись.

Як такі вістки дістаються в польську пресу, а головно, як вони повстають в окруженні даного кореспондента, про це може лише він сам щось ближче сказати. Про умови повстання таких вісток можна дещо сказати. Останніми часами в Европі, головно середній, утворився новий фах, яким можна легко на хліб заробити. Особливо удосконалили його Москалі і то як комуністи так і еміґранти, перші для спровокування когось на щось, а другі просто ради заробітку, бо працювати їм не хочеться, а жити, і то добре жити, хочеться. Заробітком цим є фальшування ріжних документів. За кілька марок можна в Берліні дістати всякі документи і протоколи навіть найтайніших засідань, які ніколи не відбулись. Треба лише зробити відповідне замовлення у відповідної людини, яка менше-більше вже знає, коли і кому таких документів чи ревеляцій треба. Тоді такий осібняк довірочно зголошується у відповідної особи й предкладає їй якісь сензаційні документи. В протоколах навіть подається імена, точний час до мінути ітд. Не виключено, що й ревеляції курієрка відбули такий самий шлях, заки дістались до рук кореспондента чи ґазети прямо. Можна припускати, що ця справа вже довґенько спочивала в архівах курієрка і аж тепер, коли прийшлось боронити чести Польщі на інтернаціональному форумі, їх в останній момент витягнено на верх, думаючи відразу вбити все, що лиш якийнебудь звязок має з Українцями. Методи такі в польських кругах в Берліні всім відомі, але про них мовчать, бо небезпечно, як кажуть, з всемогучими зачіпатись.

З того отже ясно видно, якими методами оперує польська преса зі своїми ревеляціями. Які цілі того? Це ясно. За всяку ціну стараються Поляки Французам і прочому світові доказати, що Українці, чи то леґальні, чи нелеґальні, все спираються на Німців і що українська боротьба — це ніщо інше, як німецькі інтриґи. В той спосіб хочеться ввесь український рух здискредитувати перед світом. Та і в самому краю має це свою ціль. Тими способами тероризується в краю українських провідників. Відбирається їм можливість виїхати кудинебудь за кордон чи то на студії, чи в особистих справах, чи на відвідини, чи може й у господарських цілях. Тими методами справу доведено вже до того, що кождий Українець, що дістане в Польщі польський пашпорт і старається за виїздною візою до Німеччини, стається підозрілим у підпольній українській роботі і мусить бути приготований на це, що при першій-ліпшій нагоді його арештують і що слідство в тій справі потреває довгі місяці, які треба просидіти нізащо в тюрмі.

От серед таких то обставин приходиться жити Українцям і такими то „чесними" методами оперують проти нас ті, яким ми невигідні.

М. С.

А. Кащенко.

З ДНІПРА НА ДУНАЙ

Оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі.

(10)

Через якийсь час Запорожці виїхали в лиман. Широка його просторінь вразила Василя. Зелені плавні лишилися далеко на сході й здавалися тепер тоненькою стяжкою на обрії. Такіж тоненькі стяжки суходолу були з правої й лівої руки: на очах же прямо була безкрая просторінь води, так, що великі козацькі байдаки, що піднімали по півсотні козаків, здавалися на сьому просторі лиману нікчемними трісочками.

Над вечір отаманський байдак почав підвертати до південного берега лиману.

— Підвертаємо до Прогноїв, — сказав Очерет Василеви. — Це, сину, неж наша земля — тут запорожська, прогноївська паланка.

— Як же Запорожці обороняли цю паланку, коли вона звідусіль оточена бусурманськими землями? — спитав Василь. — Запевно, що тут Татари вигубляли наших, як хотіли!

— То правда твоя. Обороняти цю паланку нам було нелегко й товариства гинуло тут чимало. Військо їздило сюди байдаками, а коли з татарвою війни не було, так сюди вільно ходили й чумаки з України по сіль, та й тепер ходять. А як тільки, було, наші денебудь татарві пошкодити, так бусурмани зараз нашу паланку спалять, залоги повитинають, а чумаків у неволю поберуть. Наші, як прочують про це — зараз на байдаки та сюди... Всі татарські улуси, було, палять та своїх визволяють. З того найбільше й починалася війна.

Скоро байдаки прибули до Прогноїв, і, заїхавши в тиху затоку, пристали до берега. Василь, не гаючись, побіг дивитись, як добувають сіль. А добували її дуже легко й просто: відріжуть козаки частину озера або морської затоки вузенькою гребелькою, пекуче сонце випарить з того озерця воду, а на дні лишиться цілий шар соли, тоді ту сіль беруть лопатами, як пісок, та й складають у високі купи. До таких куп підїздили чумаки, навантажували сіллю свої мажі, поганяли круторогих волів та цілими валками й ішли степами, хто на правобережну Україну, хто на Гетьманщину та Слобідську Україну, а як хто то й ще далі: аж у московські землі.

В одному озерці Василь побачив, що вода червона. Не втерпів він — роздягся та у воду. Іде й думає, що по піску, аж то червона сіль, якою скотину годують. Кинувся нарешті плисти, аж не поринає: так і лежить на воді, мов колода, через те, що вода дуже сита від соли.

Довго Василь біля озер бавився та дивувався, аж поки смеркло й треба було поспішатися до коша.

Ранком другого дня кошовий приєднав до себе всю залогу прогноївської паланки з її скарбом та десятьма байдаками й рушив до Чорного моря.

Недалеко відїхали Запорожці, як з заходу потяг вітер. Байдаки з напнятими вітрилами почало підкидати догори й хилити на бік. Що далі вітер дужчав і байдаки вже кидало з хвилі на хвилю, мов трісочки. Тільки один корабель, що йшов позаду, не кидало — він колихався поважно.

Василеви здавалося, що він гойдався на гойданці, але гойдання було незвичне, а сиві верхи хвиль, що, мов звірі, кидалися на човен і, заливаючи передній чердак байдака, вмивали всіх своєю холодною піною, лякали хлопця. Врешті йому стало моторошно й він зблід на виду.

Досить було козакам те помітити, щоб вони почали жартувати з Василем:

— Чи не злякався вже, молодий козаче?

— Почекай... от море навчить тебе, як Богу молитись.

Хлопець образився й переміг себе.

— Не дїжде ніхто, щоб я злякався!

Василь схопив черпак і чим дуж почав вичерпувати ним з байдака воду. Ця праця відвела його увагу від хвиль і заспокоїла.

Тільки над вечір вітер почав ущухати й не напинав уже так дуже щоглів. Хвилі скоро наче послабли — не розкидали вже сивої піни й не заливали байдаків. Лиман з похмурого та сірого ставав знову блакитно-зеленим. Василеви стало веселіше, до тогож на півдні виникли з води дві муровані фортеці з баштами й Очерет звернув на них увагу хлопця.

— От придивляйся тепер, сину, — сказав він — бо може вдруге й не доведеться бачити. Ото з правої руки, на високому березі, турецький город Очаків. Багато він нам, Запорожцям, шкоди робив, бо саме до нього лимани зійшлися й як у море йти, то вже його не обминеш. Неодин раз ми його башти штурмували та до самої землі їх руйнували, а місто випалювали, та тільки Турки щораз поновляли свій город та мурували навкруг нього нові стіни та башти все міцніші та міцніші. Ой багато тут біля Очакова пролилося крови козацької й на лимані й на морі й на суходолі! Оце біля нас зараз острівець Березань, а далі в морі вузький та довгий, немов гадюка, остров Тендра. Це все ті місця, де Запорожцям найбільше доводилось битися з бусурманами. Тут точилася козацька кров, коли ходили з Богданом... Тут загинув з усім військом гетьман запорожський Скалозуб... Тут же доскочив був турецької неволі й славний гетьман Самійло Кішка. Ну, та дарма! Зате скільки потопили й попалили тут наші славні Запорожці турецьких ґалер, скільки виточили в лиман і навколо Очакова бусурманської крови... та скільки цією протокою привозили козаки на Україну всякого добра й слави! Про Підкову, Сагайдачного, Кішку й Сулиму я вже тобі говорив. А то ще ходили під Стамбул Бурляй та Хмель... Та хіба тільки ці? Мало не що року ходили наші сюди та билися... а хіба всіх їх, отих славних лицарів, пригадаєш? Он кобзарі більше від мене знають, а й ті говорять, що багато вже славних подій позабувалося, або позабували вони, як звали тих отаманів та гетьманів, що водили козаків у ті славні походи.

Муровані башти й стіни Очакова ставали ближче. На одній башті навіть видно було велику турецьку червону корогву з білим місяцем, молодиком, посередині; по стінах же визначалися чорні гармати. Фортеця, що була по лівому боці протоки, теж блищала й показувала своє рештування.

(Далі буде).

Жінка до чоловіка (перед годинникарською виставою): Юрчику, купи мені той гарний годинник. Обіцяю тобі, що посуну вказівки все на дві години взад, коли лише прийдеш додому пізно в ночі.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Народний Дім падає жертвою кризи.

Місто Филаделфія переживає важку економічну кризу. Нічого в тім дивного, бо це не є ніяким виїмковим явищем. Таке діється і по інших містах. Але Филаделфія відчуває це більше, бо та кріза почалася тут далеко скорше, ще підчас вистави, яка скінчилася великою невдачею.

Наша громада на Савд Сайд відчула ту кризу особливо важко, бо втратила тепер свій Народний Дім, який вартує понад $20,000.

Громада побудувала дім, маючи всього $600 і лоту. А тепер не можна було видержати тягару і дім перебрав У. Н. Союз за свій морґедж, бо не було іншого виходу. Це використовують ріжні несовісні одиниці й ширять по громаді ріжні сплетні, щоби в той спосіб розбити наше народне життя.

Громада старається тепер цей дім відкупити, або хоч винаняти до часу, заки мине кріза. Щоби вияснити як найширшому загалови, а особливо членам Громади, як ті всі справи маються, скликується річне засідання на день 17. жовтня, в годині 8 вечером.

Щоби не давати ширитися баламутству, подаємо теж протокол контрольної комісії Народного Дому. Він звучить так:

Протокол

Контрольної Комісії, списаний дня 3. жовтня 1931 р. в присутности контрольорів: Іван Сорока (ст.), Іван Сорока (мол.), Ілько Сорока, Теодор Воятицький, Йосиф Матковський, і уряду: Т. Грицей, Анд. Хромяк і Іван Шекмар.

Контрольори переглянули книжки за час від останньої контролі, рахунок п. Грицея, книжку Тов. Будівельного, як також чеки і всі посвідки на видатки. Стверджено, що від часу перебрання Громади тростками, то є від 29. березня 1929 р. п. Грицей дістав від громади до дня нинішного $2,356.08, а видав $7,428.60. Далі справджено, що банк на 18 Маркет стріт сплачено цілком, а на 2 Пайн ст. остається довгу $750. Справджено, що процент у Союзі не є плачений від 30. червня 1930 р., а до того часу було задовжено $160. Також стверджено, що до Тов. Будівельного заплачено $4,207.69. Переглянувши довги громади, знайдено, що громада винна слідуючим:

Т. Грицей	$5,072.52
Г. Лесюк	809.00
М. Довбенко	775.34
Ф. Маровський	715.00
І. Сорока (мол.)	215.00
Тов. Богдана	171.00
Тов. Січ	100.00
А. Хромяк	50.00
В. Петрусик	25.00
М. Куничка	25.00
Д. Сцібайло	25.00
Ю. Лесюк	25.00
В. Чередарчук	25.00
І. Сорока (ст.)	5.00
Столи і реґістер	138.00
Разом	$8,175.86

А. Хромяк, секретар.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, член товариства „Зоря“, від. 346 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за уділення мені з фонду запомогового допомоги в сумі $50, котрі стали мені великою помічю в моїм важкім положенню з причини довшої хороти.

Андрій Мацькевич,
Филаделфія, Па.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за вересень 1931 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Задойко Мелянія.
В. 5. Гладкий Теодор, —омар Теодор, Марко Іван.
В. 7. Цвонкала Катерина, Цвонкала Адам.
В. 13. Футулуйчук Іван, Риганич Петро, Савюк Ілько.
В. 37. Давидович Марія, Кардаш Марія, Кіценюк Агафія.
В. 44. Демчик Павло.
В. 55. Крокош Агнешка.
В. 69. Слива Стефан.
В. 76. Стойко Марія.
В. 82. Гнеш Анна.
В. 90. Максимів Василь, Максимів Анастазія.
В. 98. Ґалжинський Іван.
В. 105. Свистун Теодор.
В. 110. Шевчик Петро.
В. 123. Попіль Іван.
В. 126. Брич Дмитро.
В. 139. Ларсон Іван.
В. 143. Белий Петро, Вусата Анастазія.
В. 173. Марущак Михайло.
В. 178. Петречкович Василь.
В. 192. Литвинець Антін.
В. 210. Струк Іван.
В. 217. Лиса Катерина.
В. 232. Хома Софія.
В. 234. Фуртас Катерина, Скореньска Марія.
В. 247. Ґураль Григорій.
В. 295. Макіїл Марія.
В. 308. Хома Михайло.
В. 313. Манківський Володимир.
В. 319. Іванів Анастазія, Стансінчук Марія.
В. 360. Чушак Катерина.
В. 361. Когут Анна, Заяць Микола.
В. 383. Клемюк Павлина, Мартинюк Стефанія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Сверет Анастазія, Каблак Ізидор, Сверед Дмитро.
В. 29. Денес Микола, Ковалевич Семен, Кульматицька Марія.
В. 22. Заґадська Анна.
В. 34. Чмерид Анастазія, Чмерид Іван, Фурдин Марія, Галадей Юлія, Говард Василь, Говард Марія, Кузан Франко, Кузан Анна, Лозинський Василь, Тужинська Анна, Запотічний Михайло, Фурдин Венедикт, Лозинська Катерина, Швець Марта, Швець Іван, Тужинський Теодор, Запотічна Марія, Задорожна Катерина, Задорожний Іван.
В. 47. Чапко Ольга, Забвоцька Катерина.
В. 49. Подлузевич Михайло.
В. 62. Костишак Марія, Костишак Теодор, Весоловська Анна, Сонич Василь.
В. 63. Сенко Василь.
В. 67. Андрушко Антін.
В. 70. Чуправський Павло, Стельмах Микола, Стельмах Михайло, Стельмах Каритон, Хухра Іван.
В. 74. Ліско Андрій.
В. 75. Присташ Марія.
В. 76. Ґадамус Максим.
В. 81. Дерута Франко.
В. 84. Шурко Іван.
В. 99. Федаш Прокіп, Федаш Анна.
В. 102. Лучкович Ева, Лучкович Іван.
В. 106. Атаманич Дмитро.
В. 122. Сошик Іван, Сусоль Михайло.
В. 132. Білінський Стефан.
В. 133. Кривицький Микола.
В. 135. Беца Федор, Матерна Йосиф.
В. 140. Левінський Микола, Голук Луць, Тихоневич Гавриїл.
В. 142. Соболовський Михайло, Чупчак Яцко.
В. 147. Горбалевич Павлина, Потіха Анна, Потіха Константин.
В. 176. Машлий Павло.
В. 177. Зарицька Йосифа, Маґеровський Микола, Заржицький Мирон, Лаврів Марія, Хомишин Марія.
В. 179. Бартош Іван.
В. 196. Костів Петро, Волошин Іван, Волошин Анна.
В. 209. Келман Стефан.
В. 217. Пилипів Іван.
В. 219. Фурта Іван.
В. 221. Стронський Василь.
В. 223. Ковалкевич Михайло.
В. 238. Селінський Григорій, Штогрин Катерина.
В. 247. Гук Теодор.
В. 254. Гаврилич Михайло.
В. 263. Солтис Іван, Тупиця Трофим.
В. 264. Галашин Роман.
В. 266. Сивик Стефан, Вілчинський Микола.
В. 269. Рудий Дмитро, Руда Марія.
В. 276. Тер Михайло, Дубик Михайло, Махник Теодор, Миник Микола, Тер Ева.
В. 282. Костюк Стефан.
В. 285. Кривий Томко.
В. 288. Маків Василь, Стерановська Марія, Стерановський Іван.
В. 292. Свантко Андрій.
В. 293. Орищин Іван.
В. 300. Балаґуш Петро, Клепак Настуня.
В. 304. Риджик Онуфрій.
В. 307. Стадник Ілько.
В. 324. Луцик Яким, Семенюк Петро.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 332. Кущмілер Валентин.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 341. Бохонок Василь, Саврун Михайло.
В. 361. Петрівський Петро.
В. 364. Чорний Михайло.
В. 367. Федоришин Іван, Зирик Роман.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 69. Хороший Іван.
В. 83. Осядач Олекса.
В. 85. Самець Михайло.
В. 105. Кравчук Анастазія, Кравчук Михайло.
В. 161. Копачук Микола Д. Д.
В. 223. Катулька Юстина.
В. 288. Коростинська Сабіна.
В. 319. Піціль Василь.
В. 321. Цюник Йосиф, Смола Володимир, Смола Марія, Цюник Юлія.
В. 385. Лозовська Анеля, Лозовська Анна.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 6. Топільницький Стефан.
В. 8. Михальчик Марія, Вержковський Ігнатій.
В. 10. Хвадик Семен, Ганас Микола, Крижановський Іван, Погода Іван, Погода Марія, Хвалик Феня.
В. 14. Борис Іван.
В. 18. Ломега Антін.
В. 25. Соколюк Ілько.
В. 29. Шкварла Захарій.
В. 41. Красневич Михайло.
В. 42. Федорів Прокіп, Федорів Юлія, Лукан Михайло, Лукан Анастазія.
В. 45. Шайнох Іван.
В. 46. Мачинський Олекса.
В. 56. Роджінський Павло.
В. 58. Сливар Теодор.
В. 59. Іващишин Стефан, Іващишин Анна.
В. 63. Назаркевич Нестор, Назаркевич Катерина.
В. 64. Семенина Володимир.
В. 67. Кушпінський Василь, Майко Йосиф.
В. 70. Міщук Іван, Маліновський Іван, Міщук Параскевія.
В. 75. Нагорняк Іван, Нагорняк Марія, Стрілецький Данько, Ґураль Тома, Поглод Микола, Стрілецька Параска.
В. 76. Шаран Іван.
В. 91. Кащий Михайло.
В. 99. Бюрко Ева, Ґрабац Томко, Швайлик Ізидор, Ґрабас Марія, Галабатий Ваврик.
В. 100. Паламар Михайло.
В. 103. Орищин Броніслава.
В. 110. Ґаланджій Микола.
В. 112. Бревка Ева.
В. 118. Мазурчак Микола.
В. 120. Ґутковський Петро.
В. 121. Яворський Микола.
В. 127. Новосядлий Теодор, Братон Дмитро, Стефанюк Анастазія.
В. 129. Бринь Василь.
В. 130. Серетна Марія.
В. 131. Марчук Антін, Марчук Анна.
В. 146. Кривий Михайло, Снігур Дмитро.
В. 151. Великанич Марія.
В. 152. Ільків Максим.
В. 159. Федоришин Іван, Федоришин Стефанія.
В. 162. Ткач Ілько.
В. 163. Марчак Яків.
В. 167. Микульський Йосиф.
В. 168. Крічковський Петро.
В. 170. Долошицький Михайло, Кузьма Вікторія, Кузьма Григорій, Тхір Михайло.
В. 172. Бос Надя.
В. 175. Пелех Онуфрій, Попович Анна, Попович Михайло.
В. 179. Ярема Петро.
В. 182. Біловус Теодор.
В. 192. Бундик Михайло, Бундик Катерина.
В. 217. Кучмій Григорій, Кушлик Ігнатій, Тихий Григорій, Волошин Яків.
В. 218. Душек Анна.
В. 220 Сандулович Евген.
В. 229. Буч Іван, Буч Федор, Цурей Стефан, Цурей Катерина, Фрич Іван, Ґуба Кость, Ґурський Станислав, Кость Михайло, Кость Іван, Малик Михайло, Малик Розалія, Мозійко Олекса, Мозійко Анна, Маяк Іван, Попик Іван, Крупа Микола, Фрич Марія, Кош Анна.
В. 234. Собків Іван.
В. 235. Цепла Пелагія, Цеплий Михайло.
В. 237. Марків Кирило, Марків Луця.
В. 254. Карбовник Михайло стар., Карбовник Марія.
В. 259. Ґрецько Теодор.
В. 266. Климків Михайло, Михальчишин Іван, Дух Іван, Дух Антоніна, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 268. Михалюк Лев.
В. 274. Макар Анна.
В. 275. Якимчук Федор, Шайна Іван, Якимчук Текля.
В. 276. Фірич Іван, Макар Іван, Макар Петро, Стефанович Андрій, Стефанович Пелагія, Фірич Марія.
В. 282. Ґуцко Андрій, Бушко Антін, Сеньків Василь.
В. 283. Малиса Михайло, Денеґа Текля, Денеґа Максим.
В. 288. Миньо Микола, Чічерський Данило.
В. 292. Луцейко Йосиф.
В. 299. Дякун Микола, Нагорний Петро.
В. 300. Пиптик Михайло, Шабінський Володимир.
В. 303. Корий Анна, Філовят Марія, Королевят Розалія, Кравц Анна, Явчак Теофіля.
В. 304. Цар Петро.
В. 318. Майстро Гаврило.
В. 324. Рутецький Семен, Моклюк Іван.
В. 336. Наконечний Павло, Боднарчук Петро.
В. 338. Ґаґатко Петро, Ґаґатко Юрій.
В. 339. Петрейчин Петро.
В. 341. Крижанівський Семен, Крижанівська Евфрозина.
В. 342. Чубатий Олекса.
В. 349. Кусик Андрій.
В. 352. Шуриґайло Розалія, Шуриґайло Михайло, Шуриґайло Стефан.
В. 359. Гладка Іванна.
В. 361. Батюк Теодор.
В. 366. Лемчук Яків.
В. 367. Білик Микола, Білик Марія, Федик Дмитро, Лешів Федор.
В. 370. Сампара Михайло, Кобильняк Йосиф, Підскальна Розалія, Підскальний Михайло.
В. 382. Кравець Текля.
В. 383. Гіндо Іван, Гіндо Іван, Гіндо Марія.
В. 385. Бородай Анастазія, Віцента Олена, Бородай Йосиф, Ясінський Іван, Шун Михаліна, Вінценто Іван, Замлануцин Семен, Замлануцин Анастазія, Зубінський Антін, Віцентій Матвій.
В. 386. Гвоздевський Семен.
В. 387. Марущак Юрій.
В. 389. Шенюк Анна.
В. 400. Болюх Петро, Болюх Розалія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 47. Коростинська Сабіна.
В. 65. Крохмальний Іван.
В. 76. Нагребецький Михайло.
В. 79. Гаврик Фруська.
В. 123. Піціль Василь.
В. 146. Михальчук Теодор, Руденський Олекса, Руденська Наталка.
В. 179. Хлопик Варвара, о. Дяків Василь.
В. 218. Євчук Дмитро, Недоступ Анна.
В. 248. Кравчук Анастазія, Кравчук Михайло.
В. 300 Самець Михайло.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Цьовка Тимко.
В. 5. Олексин Михайло.
В. 7. Цвонкала Анна.
В. 27. Баклащук Юрій.
В. 79. Гаврик Іван.
В. 81. Петрик Антін.
В. 94. Федчишин Григорій.
В. 98. Дишель Андрій.
В. 124. Бабяк Дмитро.
В. 155. Ілик Катерина.
В. 169. Гой Катерина.
В. 177. Бісюк Ґеня.
В. 200. Мирон Катерина.
В. 202. Зубан Анна.
В. 305. Будзар Стефан.
В. 342. Царик Юдія.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком вересня 1931 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	21,036
В місяци вересні 1931 р. принято нових	46
В місяци вересні 1931 р. принято наново	117
В місяци вересні 1931 р. принято з переступними листами	15
В місяци вересні 1931 р. принято з інших кляс обезпеч.	4
Разом	21,218
В місяци вересні 1931 р. суспендовано	194
В місяци вересні 1931 відійшли з переступними листами	15
В місяци вересні 1931 відійшли до інших кляс обезпечення	4
В місяци вересні 1931 померли	16
Разом	229
З кінцем вересня 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,989

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	9
В клясі А.	на $ 250	373
В клясі А.А.	на $ 500	5,671
В клясі В.	на $ 750	869
В клясі С.	на $1000	13,095
В клясі В.В.	на $1500	298
В клясі С.С.	на $2000	103

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	78
В клясі О-1000	на $1000	78
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	59
В клясі Р-1000	на $1000	134
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	107
В клясі Е-1000	на $1000	96
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,989

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 5. Бурдиґа Марія, Бурдиґа Стефанія.
В. 13. Савюк Ольга.
В. 16. Бреґа Іван.
В. 36. Лялька Іван, Лалька Марія, Лялька Анна, Лалька Петро.
В. 62. Сливар Володимир.
В. 90. Придибаш Андрій, Придибаш Микола, Придибаш Петро, Придибаш Семко.
В. 91. Павліш Ольга, Павліш Анна, Павліш Володимир.
В. 143. Дудяк Емілія, Дудяк Мирослав.
В. 145. Зелінська Марія.
В. 151. Пікиль Анна, Пікиль Микола.
В. 178. Маршаль Елинора.
В. 200. Костишин Корнило.
В. 221. Гой Наталя, Гой Богдан.
В. 223. Фещак Олена, Фещак Василь.
В. 255. Хула Михайло, Хула Володимир, Хула Евген, Хула Евгенія.
В. 276. Кость Елисавета.
В. 292. Дунаєвський Володимир.
В. 296. Василик Андрій.
В. 301. Дідух Теодор.
В. 361. Когут Анна.
В. 362. Масний Стефан.
В. 400. Брондзій Едвард.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Сверет Михайло, Сверет Микола.
В. 22. Пухаль Віра, Пухаль Богдан, Пухаль Мирослав, Пухаль Марія, Пухаль Тарас.
В. 34. Чмирид Богдан, Чмирид Іван, Чмирид Ґеновефа, Чмирид Анна, Говард Розалія, Кузань Олена, Кузань Софія, Лозинська Галька, Лозинський Михайло, Швець Стефан.
В. 70. Бартчак Дорота, Бартчак Михайло, Чуправська Стефанія, Чуправська Олена, Чуправська Ірина, Френцко Михайло, Френцко Анна, Кирчів Наталка, Кирчів Ярослав, Коник Петро, Коник Йосифа, Коник Олекса, Лущак Еміль, Лущак Максим, Лущак Наталія, Лущак Марта, Лущак Евелин, Лущак Мелянія, Маковський Петро.
В. 72. Курах Катерина, Курах Стела.
В. 76. Ґадамус Стефан, Ґадамус Анна.
В. 99. Федаш Михайло, Федаш Микола, Федаш Марія, Федаш Йосиф, Федаш Олена, Федаш Іван.
В. 132. Ялечко Ольга, Ялечко Стефан, Маршалек Стефан, Маршалек Теодор, Нестор Йосиф, Смерека Михайло, Смерека Данило.
В. 142. Соболовська Анна.
В. 147. Горбалевич Антін, Горбалевич Володимир, Горбалевич Софія, Горбалевич Стефан, Горбалевич Ольга, Горбалевич Анна, Горбалевич Михайло.
В. 219. Фурта Михайло.
В. 223. Кавалкевич Катерина, Кавалкевич Олена.
В. 269. Рудий Петро.
В. 276. Ґебет Йосиф, Ґебет Марія, Гладьо Олена, Гладьо Анна, Кость Анна, Кость Станислав, Кость Ольга, Кость Володимир, Кость Іван, Матіяшевський Іван, Петришак Йосиф, Петришак Олена, Сисин Олена, Сисин Ілько, Сисин Василь, Сисин Петро.
В. 324. Луцик Анна.
В. 340. Саланський Стеафн, Саланський Іван.
В. 384. Сирота Іван, Сирота Ґеня, Сирота Андрій, Сирота Евдокія, Сирота Григорій, Задарко Марія, Задарко Іван, Задарко Стефан, Задарко Василь.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 83. Осядач Петро.
В. 288. Михайлів Іван.
В. 385. Лозовський Павло, Лозовський Володимир.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 10. Маряш Володимир, Погода Олена, Погода Тадеуш, Погода Емілія, Погода Олекса, Погода Текля, Погода Ольга.
В. 18. Смій Марія, Смій Мелянія, Смій Олена.
В. 29. Шкварла Захарій, Шкварла Олена, Шафран Теодор.
В. 38. Нусь Василь.
В. 45. Касян Анна, Касян Іван.
В. 56. Куцло Стефан, Шелева Іван.
В. 57. Фіялка Ольга.
В. 59. Іващишин Наталія, Іващишин Марія.
В. 63. Назаревич Анна, Назаревич Марія, Назаревич Василь.
В. 67. Кушпінський Петро, Кушпінський Григорій, Майко Анна, Майко Михайло, Майко Василь, Майко Петро, Майко Андрій, Майко Володимир, Мартинюк Марія.
В. 75. Савран Григорій, Діза Григорій, Діза Михаліна.
В. 96. Німець Дмитро.
В. 99. Ґрабас Франко, Ґрабас Зиґмонт, Швайлік Анна, Швайлік Юрій, Швайлік Еллен, Швайлік Юлія, Швайлік Софія, Швайлік Марія.
В. 102. Дутковський Антін, Дутковський Іван.
В. 107. Новаковський Микола, Новаковська Марія, Новаковський Стефан, Новаковський Іван.
В. 113. Бич Вікта, Бич Марія.
В. 121. Яворська Михаліна.
В. 127. Братон Марія, Новосядлий Василь.
В. 128. Зазуля Стефан, Зазуля Кароліна, Зазуля Йосиф, Зазуля Михайло.
В. 133. Лях Дмитро, Лях Юстина, Лях Анна, Лях Микола, Лях Марія.
В. 149. Сомордак Анна.
В. 156. Яцик Наталка, Яцик Анна.
В. 167. Кульматицький Юліян, Кульматицька Ірина, Кульматицький Еміль.
В. 168. Баралецька Катерина.
В. 172. Панасик Ольга.
В. 200. Лабер Анна.
В. 214. Ґвость Стефан, Ґвость Марія, Ґвость Іван, Ґвость Анна, Ґвость Олена.
В. 229. Буч Олена, Цурій Микола, Цурій Анна, Цурій Стефан, Цурій Ірина, Кость Петро, Кость Яків, Кость Анна, Кость Йосиф, Кость Михайло.
В. 234. Кацюпська Ольга, Кацюпська Павлина, Кацюпська Юлія.
В. 239. Хмелик Дмитро, Хмелик Іван.
В. 242. Кроп Марія, Кроп Андрій, Кроп Олена.
В. 243. Міяцінський Ярослав, Стефанюк Антоніна, Стефанюк Володимир, Стефанюк Анна.
В. 248. Кравчук Катерина.
В. 259. Білик Марія.
В. 274. Макар Петро, Макар Катерина, Макар Марія, Макар Анна, Макар Іван.
В. 275. Якимчак Ольга, Якимчак Михайло.
В. 283. Денеґа Михайло, Денеґа Іван, Денеґа Теодор.
В. 288. Чічерський Володимир.
В. 292. Качмар Марія, Качмар Евгенія, Качмар Анна, Насланець Ілько, Насланець Іван, Насланець Данило.
В. 300. Пиптик Михайло, Пиптик Іван, Пиптик Теодор.
В. 326. Срибер Володимир, Срибер Йосиф, Срибер Станислав, Срибер Андрій, Срибер Антін, Срибер Михайло, Срибер Петро, Срибер Стефан.
В. 345. Менюк Михайло, Менюк Олена, Менюк Катерина.
В. 352. Шуриґайло Володимир, Шуриґайло Стефанія, Шуриґайло Володимир, Шуриґайло Йосиф, Шуриґайло Станислав.
В. 366. Лемчик Григорій.
В. 384. Ґоґіль Гнат, Ґоґіль Антін, Малецька Розалія, Малецька Марія, Малецький Михайло, Малецька Емілія, Турко Іван.
В. 385. Бородай Анна, Бородай Михайло, Бородай Франко, Шун Флойд, Шун Йосиф, Шун Володимир, Шун Марія, Замлануцин Марія, Мамлануцин Анна.
В. 386. Нікипирович Стефан, Нікипирович Ніна, Нікипирович Олена, Нікипирович Михайло.
В. 389. Яніцький Володимир, Яніцька Олена.
В. 300. Болюх Анна, Болюх Катерина, Болюх Марія, Болюх Михайло, Мисик Марія, Мисик Михайло, Мисик Іван, Мисик Петро, Мисик Ярослава, Мисик Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 47. Михайлів Іван.
В. 65. Крохмальний Михайло.
В. 146. Михальчук Петро, Михальчук Мирослав.
В. 218. Євчук Володислав, Євчук Анна, Недоступ Яніна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 7. Цьвонкала Катерина, Цьвонкала Адам.
В. 13. Футулуйчук Іван.
В. 44. Демчик Павло.
В. 129. Жарський Володимир.
В. 173. Марущак Михайло.
В. 203. Шипот Юлія.
В. 210. Струк Іван.
В. 217. Лиса Катерина.
В. 232. Хома Софія.
В. 234. Кардаш Марія.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 55. Манастирський Олекса.
В. 104. Ватраль Стефан.
В. 136. Куземко Анастазія.
В. 139. Пацолок Андрій.
В. 147. Шурон Йосиф.
В. 237. Заплітний Михайло.
В. 248. Задорожна Софія.
В. 297. Шелестяк Андрій.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком вересня 1931 р. було в У. Н. С. дітей членів	13,774
В місяци вересні 1931 р. принято нових	38
В місяци вересні 1931 р. принято наново	93
В місяци вересні 1931 р. принято з переступними листами	4
Разом	13,909
В місяци вересні 1931 р. суспендовано	172
В місяци вересні 1931 відійшли з переступними листами	7
В місяци вересні 1931 відійшли до повнолітних членів	11
В місяци вересні померли	8
Разом	198
З кінцем вересня 1931 р. в У. Н. С. було дітей членів	13,711

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,286
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,425
Разом	13,711
З кінцем вересня 1931 р. в У. Н. С. було всіх обезпечений	34,700

УВАГА

котру кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць вересень 1931 як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (жовтня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця жовтня 1931 року то в листопаді 1931 мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі місяци вересні 1931 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци жовтні 1931 р., бо на другий місяць то є в листопаді 1931 стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. К. Шикаґо, Ілл. — Повідомлення про концерт і баль є звичайним платним оголошенням.

Бувший Стрілець У. Г. А. — Ви так остро критикуєте бувших старшин, Начальну Команду і всю інтеліґенцію, а боїтеся навіть дати підпис під свій допис. От раз стрілецька відвага! Позбудьтеся жовчі, з якою пишете, й прочитайте документи, себто спомини очевидця, а тоді будете глядіти на підстаршин, старшин і стрільців спокійнішими, але зате справедливішими очима.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх членів і членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в пятницю, 16-го жовтня, в год. 7.30 вечір, в домі тов. Головки. Взивається всіх членів прибути, бо є важні справи до полагоджения. — В. Ярема, предс.; Гр. Орецький, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 18 жовтня, в годині 1.30 пополудни, в гали церковній, при Рузвелт Еве. Пригадується довгуючим членам, щоби сирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також котрі члени не брали участи в похороні, мають зложити 1 доляр кари після тов. ухвали. — М. Дмитрів, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 18 жовтня, зараз по Сл. Божій, в школі парохіяльній там де все. Обовязком є кождого члена явитися на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Пригадується довгуючим членам, щоби прийшли на сей мітінґ і вирівнали свої залеглости, бо на будуче за довгуючих членів не будемо посилати розмету до Союза. Се відноситься також і до плачення за діти. — П. Саламаха, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Жіноче Тов. „Згода“, від. 358, повідомляє своїх членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 18-го жовтня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі при Вест 14 ул. Проситься довгуючих вирівнати свої залеглости. Котра з членкиць ще досі не має відзнаки проситься повідомити уряд про се, щоб знали кілько замовити на листопадове свято. Всіх членкиць проситься прийти на збори. — Уряд Тов. „Згода“.

ОЛИКРІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18-го жовтня, точно в годині 1-ій пополудни. Обовязком є кождого члена бути цих зборах, бо буде головний урядник У. Н. С. до полагодження справ, котрі зайшли у відділі. Теперішні тяжкі часи заставляють більше як коли на збори приходити, щоб порадитись, як поступати далі. Проситься тих членів, котрі почасти ще роблять, щоб не зволікали з вкладками, а платили кождого місяця. За діти секретар, коли міг, то докладав, а тепер не може. — Мих. Бац, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і триквартальні збори відбудуться в суботу, 17-го жовтня, в годині 8-мій вечір, в гали 217 Іст 6-та ул. — Проситься вирівнати свої місячні вкладки, а також приведіть нових членів і дітей до Бр. і У. Н. Союза. — Михайло Марків, рек. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Свято героїв.

В неділю, дня 4 жовтня ц. р., українська громада в Пасейку, Н. Дж., відсвяткувала память Героїв, які полягли в боротьбі з ворогом з боку У. В. О. Свято, яке влаштовано заходом відділу О.Д.В.У. ч. 18, започатковано жалібними панахидами, які рано відправлені були в обидвох українських церквах, та на яких священики виголосили промови в честь поляглих борців. Вечером відбувся в Укр. Нар Домі величавий концерт, який приніс велике признання цілій пасейській громаді, котра, хоч невелика, звеличала це Свято численною участю, як і членам 18. відділу „О.Д.В.У.", які своєю працьовитістю та дбайливістю в уряджeнню цього концерту дали гідний примір для решти членів „О.Д.В.У." в Америці.

Заки приступлю до описування самого концерту, хочу сказати дещо про моральну його вартість. Богато говориться у нас про розбиття нашої іміґрації. Але зовсім противне враження виноситься, коли виходимо з такого концерту, де галя повна й де всі чуються обєднані духом у змаганнях до спільної української мети. Концертові галі стали отже тепер центром, обєднуючим сентимент нашого загалу. Численність учасників на таких концертах свідчить, що загал, у якого внутрі живе бажання спільної боротьби за свободу, перенимається ідеєю обєднаного активного визвольного фронту, яку і сюди до нас перекинули наші краєві боевики. І тому треба надіятися, що організація „О. Д. В. У." відограє серед нас велику ролю.

Програму концерту зладжена дуже добре, а виконавці її писалися знаменито. Найбільше заслужився Хор ім. Лисенка, який під проводом п. Кириченка виповнив найбільшу часть програми та з усього вивязався без найменшого закиду. Найімпозантніше враження викликав мужеський хор, який у складі більш як 20 молодців появився на сцені і відспівав „Чуєш брате мій" — Гайворонського та бадьору „Гей, ну, хлопці, до зброї" — Давидовського, чим вірно нагадував присутним наших молодих стрільців.

Хор був приодітий у гарні українські строї. Заки почав співати, появилось на сцені двоє малих дітей з вінцем у руках, на якому виднів напис золотими буквами здовж червоної ленти: „Честь Героям „У.В.О." Віддеклямувавши слова до Ю. Головінського, вони зложили цей вінець у стіп жалібно прибраного образу згаданого героя, що стояв попереду сцени. Потім наступив зворушуючий момент, коли хор почав співати „Молитву за Україну" а публика, мов один врочисто повстала з місць. Потім висунувся з рядів хору молоденький п. Давидович та енергічно виголосив вступне слово. Гідний уваги є цей молодець, бо уроджений в Канаді. Він не був ніколи на рідній землі, та мимо цього зі слів його промовляла чисто українська душа та дух справжнього боєвика за народ. Оце гідний примір усім тут роджeним Українцям, а також і дивно, що у молодіжи, яка тут багатьом з цих, що прибули сюди з краю.

Дальше наступили точки сольові. Дуже гарно попісалася п-на А. Хомяк, сопран, яка відспівала „Прилинь, козаче" — Леонтовича. Вона і п-на К. Ховзун, альт, що відспівала з нею дует „Люблю дивитись" — Нижанковського, це майбутні добрі сили співучі, якщо попрацюють над собою.

На спеціяльну увагу заслугує декламація п-ни А. Швець, яка грімкими словами: „Рвіть усі хрести з землі, куйте з них шаблі, Бог на небі вам все простить" завзивала до безпощадної боротьби, до помсти за поневолення ляцьке. Аж родилася, є стільки любови до свойого народу та ненависти до ворога, якого ніколи й не бачила.

В другій частині програми, по першій точці хорового співу, наступив реферат п. Новака. Бесідник виготовив дуже добрий реферат і виголосив його з властивою собі бадьорістю, чим викликав великий ефект на салі. Він вказав на те, що отсе перший раз в історії нашого народу витворився характер неустрашимого боєвика за народ, неугодовця, та що ідея творення цих характерів уже не загине, а навпаки, захопить усі круги народу та житиме аж до остаточного здійснення національного ідеалу. В дуже зворушуючих словах представив п. Новак тяжкі обставини, в яких боєвики „У. В. О." ведуть підпольну боротьбу та вказав на страшну байдужність нашого народу, коли ходить про пособлювання цій боротьбі. Він закликував до засилювання членства „О. Д. В. У." та до збільшення жертвенности на революційні змагання.

Величність програми доповнив п. И. Дмуховський, який чарував усіх своїм гарним тенором. Він співав „Як почуєш в ночі" — Січинського, а відтак, по одержанню оплесків подяки, ще одну пісоньку. П. Дмуховському належалоб присвятити спеціяльну увагу, бо в дійсности ми маємо тут мало співаків з такими гарними голосами, а як де вони є, то забавляють американську публику по ріжних клюбах та не даються почути на українській сцені.

Останню точку програми виповнив хор, який відспівавши „Їхав стрілець" — Гайворонського і „Ой видно село" — Ярославенка та закінчив концерт гимном „Ще не вмерла Україна".

Публика почала виходити з салі та за нею вслід дивився зі сцени сумний образ Ю. Головінського, що наче промовляв словами: „Звеличали ви мене мертвого — та чи потрафите величати живих ще Героїв, моїх товаришів?" — Отсе вже залежить від тебе, народе!

Гість.

— То нечуване! Ціле представлення той молодий мущина глядів на мене.

— Я зовсмі його не завважала, а де він сидів?

— В найближчому ряді за нами!

—o—

Після багато літ стрічається двох товаришів шкільних, один із них веде троє дітей.

— Що за гарні діти! Чи всі твої?

— Знаєш, що я також призадумуюся над тим...

ТАРЗАНІВ СИН.

(64)

Меріем ніколи не полювала з гістьми, а лише проважала їх у джунґлі. Вона не знаходила приємности вбивати дичину, а також не бачила в цьому ніякого спорту. Коли вона їздила з ними в джунґлі, то там ховалася в гущавину сама й довгими годинами лежала на гилці великого дерева. Вона так могла лежати довгими годинами, любуючися красою джунґлів і вслухуючися в ті звуки, що до неї долітали з них.

—o—

Одного разу Морісон Бейнес, вертаючися з полювання, припадково побачив Меріем, що перестрибувала на гилках дерева недалеко малп. Зпочатку йому здавалося, що вона ратується від них, але він скоро був здивований, що навпаки, вона поспішає до них. Почав він прислухуватися й придивлятися, скрившись непомітно за деревом. Тут він почув голосне буркотіння малп, які сперечалися між собою за стяжку дівчини.

—o—

Та був він найбільше здивований, коли почув, що дівчина почала буркотіти до малп таксамо, як це робили вони. Він зрозумів, що це була мова малп, якою дівчина порозумівалася з ними. Він бачив, як малпи були здивовані, почувши свою мову з уст дівчини. Вони не тікали від неї, а спокійно слухали її. Щось відповівши дівчині, одна з малп наблизилася до неї й покірно передала їй стяжку, яку вона вкрала в дівчини.

—o—

Кілька хвилин дівчина розмовляла з малпами. Мабуть вона їх щось розпитувала, а вони їй відповідали. Нарешті вона по приятельськи розсталася з малпами. Малпи подалися геть, стрибаючи по деревах, у глибину джунґлів, а Меріем, також перестрибуючи з гилки на гилку, подалася до свого коня. Тут вона стрінула Бейнеса, що якось здивовано дивився на неї й був чимсь дуже схвильований.

—o—